ANUL IX. — Nr. 2357 10 BANI EXEMPLARUL JUOI 30 MAIU 1885

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: „ 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In Străinătate: „ 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunciuri şi Reclame a se adresa:

In România: La administraţiune, *Tipografia Ştefan Mihălescu*, Strada Covaci, Nr. 14 şi la corespondenţii ziarului din judeţe.
In Paris: La *Societe Havas*, place de la Bourse, 8.
In Viena: La *Heinrich Schalek*, I, Wollzeile, 12, Biuroul Central de anunţuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg: La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, No. 58, Biuroul de anunţuri pentru Germania.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV . . . . . 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. | Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefrancate se refusă.
Articolii nepublicaţi nu se inapoiază.
Pentru inserţii şi reclame, redacţiunea nu este responsabilă.

OBSERVATORIUL METEOROLOGIC

Buletin atmosferic, Mercuri 29 Maiŭ

Elemente climatice	ERI 2 ore p. m.	ERI 8 ore séra	AZI 8 ore dim.
Temperatura aerului la umbră	27.5	20.8	28.2
„ „ maximă.	—	30.7	—
„ „ minimă.	—	—	14.0
„ „ fără apărător.	29.5	16.6	31.3
Barometrul redus la 0°.	751.2	751.4	751.5
Tensiunea vaporilor in milimetre	9.4	12.7	13.1
Umeceala relativă in procente	35	67	46
Vêntul direcţia dominantă	E	SE	NW
Vêntul intensia medie.	6.9	4.8	3.0
Evaporaţiunea apei	1.5	1.2	0.3
Ploaia.		—	—
Actinometru (0-100).	50.9	—	70.6
Nebulositatea (0-10)	4	2	3

Aspectul zilei:

Eri. Ziua, vênt potrivit. spre seara puţin noros. *Astăzi dimineaţă.* Senin, vênt slab, Barometru staţionar.

Directorul Observatorului, *St. Hepites.*

NOTA.—Temperatura este dată in grade centigrade şi media calculată prin formula $\frac{8\,a+2\,p+8\,p+Min.}{4}$ inălţimea barometrului in milimetre de mercuriŭ. Intensitatea medie a vêntului este dată in metre pe secundă. Evaporatiunea apei si ploaia sunt socotite in milimetre de grosime. — Gradul de claritate a cerului se măsoară cu grade actinometrice, socotite 0 grade la intuneric şi 100 grade, atunci când cerul ar fi cu desĕvêrşire fără nori şi in atmosferă n'ar fi vaperi de apă. Nebulositatea este măsurată de la 0 la 10; cifra 0 inseamnă un cer cu totul senin, iar 10 arată un cer cu desĕvêrşire acoperit de nori.

ŞTIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine.

Brünn, 7 Iunie.

Astăzi s'aŭ lipit pe strade afişuri, in cari primarul Winterholler indeamnă pe cetăţenii iubitori de pace să'l sprijinească in sarcina de a mănţine liniştea in oraş şi de a le apăra onoarea, nepătată până acum, precum şi să nu permită rudelor, servitorilor saŭ ucenicilor lor de a participa la escesele unor turburători, spre a nu fi insuşi silit a uza de mijloacele ce'i permite legea.

Armata tot incă e consemnată. Până acum e totul liniştit.— Seara a fost o turburare oare-care. Pe când se intorcea societatea cehă «Swatopluk» de la o escursiune, membrii aŭ inceput să strige „Nazdar“ şi „Slava“ in faţa localuluĭ societăţii. Sute de oameni năvăliră in stradă. Santinela de la casarma jesuiţilor dete alarmă şi mai multe patrule porniră pe uliţă. După câte-va minute oştirea şi poliţia reuşiră a imprăştia mulţimea.

Londra, 7 Iunie.

Generalul Lumsden a fost salutat cu entusiasm de către o mare mulţime de lume la sosirea sa in Charingcross.

Petersburg, 7 Iuuie.

Marele duce Wladimir a plecat ieri in căiătoria sa de inspecţiune a circumscripţiunilor militare ale Petersburgului şi Moskvei şi totodată va visita şi ţinuturile de la Nord, intre altele «Nowaia Zemlea» (ţara nouă).

Lima, 7 Iunie.

Oficiul Reuter anunţă:

Patru batalioane ale generaluluĭ Caceres şi-aŭ oferit serviciele lor luĭ Iglesias, O mie de oameni aŭ să plece de la Lima spre a ataca Arequipa. Portul oraşuluĭ Molvendo se va deschide comerţuluĭ la 8 Iunie.

Londra, 7 Iunie.

Ştirile din Kaşmir spun, că tot mai continuă cutremurele de pământ. In unele locuri s'a deschis pământul, aruncând in aer un prai sulfuros şi apă fierbinte. S'aŭ surpat şi câte-va case.

Berlin, 7 Iunie.

In Berlin se inmulţesc manifestările contra proectuluĭ uneĭ expoziţiuni naţionale- Din 118 industriaşi aĭ regatuluĭ Saxonieĭ, cari aŭ fost intrebaţi oficial, 99 s'aŭ pronunţat absolut contra proectuluĭ; 11 consimt condiţionat şi numaĭ 8 consimt fără condiţie.

Constantinopol, 7 Iunie.

Ziarul arab „Mubaşir“ spune, că Mahdiul a convocat pe toţi Emiriĭ Sudanuluĭ la o conferenţă in Chartum, in care se va discuta şi decide asupra inaintăriĭ spre Dongola şi Egipt.

Berna, 8 Iunie.

Prin plebiscitul din cantonul Aarau s'a primit proectul uneĭ constituţiuni progresiste cu 19,980 contra 13,747 voturi.

Londra, 8 Iunie.

„Daily Telegraph“ află, că s'ar fi ajuns la o inţelegere intre Anglia şi Rusia in privinţa graniţeĭ afgane. lipseşte numaĭ ratificarea de către părţile contractante. Rusia ar fi făcut concesiuni in legătura cu linia de graniţă la Zulfikar.

O depeşă din Perim in Arabia spune, că vaporul francez „Renard“, mergênd spre Aden, a pierit cu tot echipajul. O canonieră engleză şi alta turcească, ce fuseră trimese in căutare, s'aŭ inapoiat la Perim fără resultat.

Petersburg, 5 Iunie.

Sĕnĕtatea comiteluĭ Tolstoi s'a ameliorat in mod simţitor; cu toate astea nu se crede că va putea relua portofoliul de interne. El nu se va intoarce la Petersburg de cât spre a mulţumi impĕratuluĭ de interesul ce 'l-a arĕtat in timpul boaleĭ.

E probabil că Tolstoĭ va avea de succesor pe d. Ostrowski, ministrul domeniilor.—S'a pus din noŭ pe tapet separarea departamentuluĭ poliţieĭ de ministerul de interne şi formarea unuĭ minister special de poliţie.

Madrid, 6 Iunie.

De Sâmbătă cifra persoanelor atinse de epidemie in Valencia variază intre treĭ şi nouĕ pe fie-care zi; morţi sunt de la doĭ până la patru pe zi. Ieri aŭ fost şapte casuri şi doĭ morţi. Căldurile sunt nesuferite.

Cele treĭ casuri suspecte semnalate la Madrid sunt casuri de cholerină. Numaĭ o femee a murit. Autorităţile îşi indoesc precauţiunile igenice.

Serviciul telegrafic al „Rom. Lib“

9 Iunie 1885 serviciul de seara.

Londra 9 Iunie.

Camera Comunelor a respins cu 264 voturi contra 254 in a doua citire proiectul de budget al veniturilor. Ministerul pusese cestiunea de Cabinet.

Londra 9 Iunie.

«Daily-News» crede că d. Gladstone va demisiona.

Londra 9 Iunie.

«Time8» şi „Standard“ nu admit demisiunea Cabinetuluĭ in urma votuluĭ Camereĭ Comunelor şi declară că datoria ministeruluĭ este să remăie la afaceri până la alegeri.

Viena 9 Iunie

Din 36 de alegeri ce s'aŭ făcut ieri, 34 sunt cunoscute: partidele mănţin vechile lor poziţiuni.

D. Dunajewski, ministru de finanţe, a fost ales la Biala; iar fostul preşedinte al Camereĭ, d. Smolka, la Lemberg.

Berlin 9 Iunie.

Sănătatea Imperatoruluĭ ne mai inspirând nicĭ o teamă, Marea-Ducesă de Baden a plecat spre Baden-Baden.

(Havas).

A se vedea ultime ştiri pe pagina III-a

Bucuresci, 29 Maiŭ

Ceea-ce deosibeşte mai cu seamă pe om de animal este raţionamentul, judecata sănătoasă. Popoarele cari raţionează, cari cântăresc toate planurile şi acţiunile lor şi vĕd unde e binele durabil, sunt popoare inaintate in cultură, sunt bogate şi puternice. Din contră, un popor care nu prea raţionează, care in toate manifestările luĭ e condus mai mult de porniri instinctive saŭ de imitaţie necontrolată, e un popor fără cultură saŭ cu un inceput de cultură problematică.

Un om cu or-cât de puţină judecată nu se va expune nicĭ-odată la consecinţele intrebuinţăreĭ unuĭ lucru periculos, saŭ pe care nu-l pricepe, pe când o maimuţă poate fi in totdeauna nenorocită prin nechibzuinţa eĭ.

Că ţara noastră e mai aproape de maimuţă decât de om, se poate vedea foarte limpede şi in or-ce moment. Românul in genere e un imitator de prima clasă. Nu e naţie pe lume a căreĭ limbă să fie mai impestriţată: unde Românul e amestecat saŭ in contact direct cu Ungurii bunioară el are vorbe ungurizate chiar pentru obiectele de ântĕia trebuinţă; unde stă cu Saşii saŭ cu Nemţii, acelaş lucru; şi tot aşa cu Turcii, Sĕrbii, Bulgarii etc. etc. Incailea franţuzeasca, după ce a infestat toate stratele sociali din oraşele ţĕriĭ noastre, incepe a căştiga tĕrîm de cât-va timp chiar şi prin sate,—aşa că in multe părţi auzi pe sătenĭ salutându-se numaĭ cu *bonjours* şi *merci*!

Am reprodus şi reproducem incă aparinţele culturiĭ apusene, fără a ne gândi mult la fond. Şi dacă s'a intămplat să ne gândim ne-am gândit foarte puţin. Avem de pildă partide politice cari se luptă in intuneric, fără plan de bătae şi fără altă aspiraţie decât de a stăpâni; avem gazete cari rĕspândesc venin saŭ nimicuri, in loc de ideĭ saŭ principiĭ sănĕtoase din ciocnirea cărora să iasă lumina. Avem societăţi cu fel de fel de scopuri frumoase... pe hârtie. Avem conferenţiari cari rezolvă cele mai mari probleme ale ştiinţiĭ pentru Franţa saŭ altă ţară cultă in câte-va minute, dar cari pentru ţara românească nu pot acomoda nimic. Avem... etc. etc.

Avem superficialitate destulă, ba incă prea multă; dar n'avem ceea ce ar trebui să avem: n'avem temeliĭ sigure, n'avem instrucţie şi educaţie.

Puţinul cât s'a făcut in direcţie sănătoasă trebue sporit.

Neapĕrat nu cerem totul de odată, căci n'ar fi cu putinţă saŭ ar fi absurd; cerem insă mai multă rîvnă şi mai multe sacrificiĭ pentru şcoală decât pentru toate cele-l'alte ramuri de activitate publică, căci numaĭ aci e mântuirea. Numaĭ şcoala are nemărginita putere de a desrobi pornirile cele bune de sub jugul tendinţelor blamabile şi bestiale. Numaĭ prin şcoală 'şĭ va putea inţelege bine această ţară adevĕratele eĭ interese; numaĭ ea va putea pune binele general peste interesele personale şi meschine cari formează astăzĭ caracteristica activităţiĭ publice.

Şi trebue să ne gândim serios la această radicală imbunătăţire, dacă nu voim ca intr'o bună dimineaţă să ne trezim copleşiţi cu totul şi robiţi de strĕinĭ.

Tinzĕnd mereŭ la mare, maĭmuţărind cultura occidentală, fără a putea căştiga alt-ceva de cât lustrul aceleĭ culturi, pe lângă ridicul uşor ne putem expune la nenorocirea broaştеĭ din fabulă.

CRONICA ZILEI

S. S. Patriarchul ecumenic a adresat prin legaţiunea Românieĭ din Constantinopol următoarea telegramă M. S. Regeluĭ:

Aflând despre incetarea din viaţă a Augustuluĭ Vostru părinte, rog pe Majestatea Voastră a fi incredinţat despre adâncul interes ce port durereĭ Sale. Dumnezeu să trimită mângăierea şi graţia sa divină Majestăţeĭ Voastre.

Ioakim.

Depeşele adresate Majestăţilor Lor şi Augustilor membri aĭ familieĭ de Hohenzollern sunt nenumĕrate. Iată aci şi o depeşă din partea membrilor camerii de comerţ:

M. S. Regĕluĭ,

Sigmaringen.

Comercianţii şi industriaşii Capitaleĭ au primit cu o adâncă mâhnire ştirea perdereĭ Augustuluĭ Vostru părinte.

Daţi voe, Sire, celor cari de 19 ani urmează cu credinţă şi cu iubire pe bunul lor Rege să unească astăzĭ durerea lor cu durerea Celuĭ care ia parte cu atâta căldură de inimă la toate mişcările vieţeĭ naţionale a Românieĭ.

Membriĭ camereĭ de comerciŭ:

Stefan Ioanide, Ioan V. Socec, Petre Dancovicĭ, Mihai Mandrea, Dem. Tănăsescu, Răducanu Ioan.

D. medic primar al oraşuluĭ Bucureşti, a adresat un raport primărieĭ in care cere oprirea comerţuluĭ ambulant de carne de vacă şi de rîmători.

Pentru modificarea procedurii in actele de notariat, ministerul justiţieĭ a numit o comisiune, compusă din d-niĭ M. Poenaru Bordea, Chivu, şi I. Lahovari.

După informaţiunile noastre positive, zice „Tribuna“ din Sibiŭ, porciĭ retrimişi după o cercetare din noŭ făcută aicĭ in Sibiŭ, de către o comisiune a comitatuluĭ Sibiŭ, s'aŭ aflat pe deplin sănătoşi, —numaĭ vre-o treĭ porci fiind striviţi la picioare prin strapaţele umblăriĭ prin petriş

„Iată ce comunică privitor le casul din cestiune organul săsesc *Sieb.-d. Tageblatt*“.

„Da, o boală de gură şi unghiĭ peste „tot nu pare a exista. Ieri s'a făcut in „curţile de la poarta Ocneĭ vizitarea a„mănunţită a celor 342 de porci de pro„veninţă română opriţi ca bolnavi şi ex„pediaţi din această causă indărăt de la „Steinbruk. Pentru această vizitare aŭ „fost trimişi aci ambiĭ veterinari de Stat „Francisc Kaufmann şi Arpad Kováts. „cari aŭ fost visitat transportul in Stein„bruk şi 'l-aŭ declarat de infectat de „boală de gură şi de unghiĭ. Aceşti me„dicĭ aŭ despărţit treĭ porci ca bolnavi. „Experţiĭ de aci n'aŭ putut afla nicĭ la „aceştia nimic suspect. Astăzĭ se va face „din noŭ visitare in presenţa directoruluĭ „de consumaţie sosit aci, dr. Eisenma„cher. Dacă nu alt-ceva, apoĭ se pare că „la Steinbruck s'aŭ prea pripit. Proprie„tariĭ, treĭ romăni din Căneni, sufer dau„ne mari. E intrebarea că dobândi 'şĭ „vor dreptul pe lângă caracterul interna„ţional in care a intrat această afacere şi in „care o intoarcere a statelor e anevo„ioasă“.

„Chiar şi foaea guvernamentală din loc, «Siebenbürger Bote», afirmă următoarele:

„Faţă cu presupunerea că in Sibiŭ vi„sitarea porcilor nu s'a făcut cu grijea „cuvenită, putem pune imprejurarea că „porciĭ, retrimişi in Steinbruck, aŭ fost „aicĭ visitaţi din noŭ de comisiune şi aŭ „fost declaraţi *pe deplin sănătoşi*“.

Gazeta oficială de azĭ publică situaţia sumară a caselor de credit agricol din judeţele Argeş, Bacăŭ, Constanţa, Covurluiŭ, Dâmboviţa, Dolj, Fălciŭ şi Gorj.

„Românul“ e informat că d. Raly, consiliar judeţian din Brăila, a fost atacat şi rĕŭ bătut afară din bariera Silistriĭ, de către nişte persoane necunoscute. D. Raly se ducea la viia d-sale.

Dĕnsul n'a putut recunoaşte pe agresorĭ căci eĭ eraŭ spoiţi cu negru pe feţe.

Ieri, M. S. Regina a plecat la Neuwied, insoţită de d. D. Sturdza, ministrul instrucţiuneĭ publice şi cultelor.

M. S. Regele va mai sta vre-o 8 zile in Sigmaringen, apoĭ se va intoarce in ţară, prin Neuwied.

Curtea de apel din Focşani va judeca la 31 Maiŭ procesul foştilor agenţi poliţieneşti, inculpaţi pentru bătăi şi răniri comise cu ocasiunea alegeriĭ colegiuluĭ II pentru Senat.

Acusaţiunea va fi susţinută de d. procuror general Burada.

Partea civilă va fi representată prin d. advocat Tache Ionescu, iar inculpaţiĭ, in numĕr de 30, vor fi apĕraţi de d. N. Voinov.

Primindu-se sciri că in oraşul Tĕrgovişte s'ar fi ivit mai multe casuri de angină difterică, ministerul de interne a insărcinat, spune „Voinţa Naţională», pe d. dr. Sergiu să meargă in acel oraş spre a constata daca sgomotele rĕspândite sunt intemeiate saŭ nu.

D. dr. Sergiu a şi fost Duminica trecuta la Tĕrgovişte şi d-sa ar fi constatat numaĭ două casuri.—După caracterul epidemieĭ, manifestată prin aceste două casuri, şi dupe măsurile ce s'aŭ luat, se crede că nicĭ un alt cas nu se va maĭ ivi.

JOCURILE LA NOROC

D. Moruzi, prefectul poliţieĭ, a adresat un ordin circular sub-alternilor sĕĭ, in privinţa jocurilor la noroc. Eată acest ordin:

Jocurile la noroc aŭ luat proporţiuni intinse şi ele, plecând de la centru se exercită până in cele maĭ depărtate extremităţi ale Capitaleĭ.

Este dar neapărat necesar a se lua măsurele cele maĭ serioase spre a opri esercitarea maĭ departe a acestor jocuri, cari pe lângă că desbracă pe uniĭ in profitul altora, dar ele sunt isvorul a o mulţime de scandale, unele maĭ imorale de cât altele, de oare-ce asemenea jocuri aŭ străbătut până in stratele cele maĭ de jos ale poporuluĭ.

Locurile unde de obiceiŭ se exercită aceste meseriĭ neoneste şi imorale fiind cafenelele, birturile, cărciumile, tunelurile, şi acestea fiind localuri publice unde ochiul poliţieĭ dator este a veghea neincetat, vĕ invit a lua cele maĭ serioase şi urgente măsuri, ca pe viitor să nu se maĭ exercite nicĭ un joc la noroc, şi spre a ajunge la resultat maĭ cu inlesnire veţi cunoasce că de la 1 Iunie viitor or-ce stabiliment de natura celor de maĭ sus va fi inchis la ora regulamentară 12, ridicânduse ast-fel, celor ce aŭ in present, or-ce autorisare din partea prefecturel a ţine deschis peste această oră, rămâind a se acorda permisiuni ulterioare in urma uneĭ cercetări prealabile şi numaĭ celor ce vor merita.

Sper că d-voastră, cari, prin natura lucrurilor sunteţi zilnic in contact cu cetăţeniĭ şi aveţi inlesnire a controla localurile publice, veţi face ca această dispoziţiune să se aplice strict, ne dându'mi ocasiune a constata nicĭ o contra-venţiune in care cas voiŭ fi nevoit a lua măsurĭ contra comisaruluĭ in a cărui secţiune s'aŭ tolerat jocurile de hasard, şi fiind-că inţeleg ca fie-care funcţionar al poliţieĭ, fie plasat cât de inalt, să'şĭ aibă partea sa de rĕspundere; d-niĭ inspectorĭ vor căuta a nu se intâmpla ast-fel de contra-venţiuni in circomscripţiunile d-lor respective.

D. comandant al sergenţilor va lua măsuri ca comandanţiĭ de companiĭ, adjutanţiĭ, sergenţiĭ-majorĭ şi sergenţiĭ să exercite o continuă peiveghere, prevenind imediat despre or-ce abatere de la presentul ordin pe comisariĭ inspectorĭ, cari eĭ maĭ ântĕiŭ sunt ţinuţi a lua măsurĭ.

Sper, d-lor, că nu voiŭ maĭ fi silit a repeta presentul ordin.

DIN AFARA

Turcia şi Rusia.

In timpul de faţă Stambulul pare a fi teatrul uneĭ activităţi politice remarcabile. Exteriorul ca şi interiorul atrag in acelaş timp şi aproape in aceeaşi măsură atenţia Porţiĭ şi a Sultanuluĭ. Agitaţiunea spiritelor in Creta este mare şi poate duce la un conflict serios. Depeşele din urmă vorbesc deja despre isbucnirea unor turburări in insulă. Poarta a consimţit să primească demisiunea impusă luĭ Fotiades-paşa de către Adunarea Creteĭ, insă efectul acesteĭ concesiuni se anulează prin trimiterea luĭ Sawas-paşa ca guvernator, cu toate protestările unanime ale musulmanilor şi creştinilor. Se zice că şi miniştri turcĭ aŭ fost contra acesteĭ numiriĭ, dar Sultanul a voit să facă şi el ceva de capul sĕŭ şi n'a voit să cedeze nicĭ consilierilor sĕĭ, nicĭ locuitorilor din Creta, de a căror atitudine resolută Padişahul s'a supărat foc. Nicĭ Sawas-paşa n'a voit să primească sarcina, dar Abdul-Hamid i-ar fi zis: „Dacă eşti devotat Tronuluĭ, te veĭ supune ordinilor mele“.

In Samos afacerile par a lua o turnură maĭ puţin ameninţătoare de când cu numirea luĭ Karatheodory-paşa. In Macedonia şi in Rumelie orientală neinţelegerile dintre Bulgari şi Greci staŭ necontenit gata să isbucnească.

De şi s'a potolit conflictul anglo-rus, cu toate astea marele vizir vrea să facă pe Sultanul să adopte un noŭ sistem diplomatic, intemeiat pe intimitatea Rusieĭ. Şakir-paşa a fost tri-

www.dacoromanica.ro

mes la Petersburg spre a pune bazele acesteĭ alianţe.

Corespondentul din Constantinopol al ziaruluĭ „Times“ spune, că vizirul Said-paşa n'a reuşit in această incercare poate prematură. Cabinetul rus ar fi respuns la propunerile ambasadoruluĭ turc, că nu vede nicĭ o raţiune de modificare in relaţiunile amicale ce exist intre cele douĕ imperiĭ. El ar fi adaus, că in vederea apropiateĭ soluţiunĭ a diferenduluĭ anglo-rus in privinţa frontiereĭ afgane, nu vedea a fi de utilitate practică un aranjament special intre Rusia şi Turcia aşa cum ĕl propune Poarta.

Se asigură că acest eşec neprevĕzut a cam sdruncinat creditul mareluĭ vizir la Abdul-Hamid. Nicĭ Hassan-Fehmi-paşa n'a fost primit bine la intoarcerea sa din Londra, saŭ n'a fost primit de loc de către Sultanul şi se crede că Hassan va demisiona in calitatea sa de ministru al justiţieĭ, Cât despre ocuparea litoraluluĭ Măriĭ-Roşie şi poate a Sudanuluĭ de către Turcia, guvernul Sultanuluĭ se arată puţin dispus a primi propunerile engleze, dar nicĭ n'ar vrea ca Italieniĭ să înlocuiască pe Englejĭ in Sudan.

O statuă colosală.

In privinţa statueĭ americane «Libertatea luminând lumea,» lucrată in Paris, «La Paix» de la 25 Maiŭ ne spune următoarele :

E probabil că astă-zĭ statua „Libertatea luminând lumea“, ce a plecat pe bordul vaporuluĭ «Isere» la 11 Maiŭ va sosi la New-York. Dar va maĭ trebui timp până va fi gata piedestalul spre a primi opera sculptoruluĭ Bartholdi.

Din informaţiunile particulare ce avem din New-York resultă că vor maĭ trebui aproape douĕ lunĭ până se va termina zidăria piedestaluluĭ. Iată exact in ce stare se găsesc lucrările.

Temelia inferioară, sprijinită pe o stâncă vie, se ridică la cinci-zecĭ şi douĕ urme d'asupra nivelului Mării şi de pe acum s'aŭ aşezat cele opt lespezĭ de granit ale piedestaluluĭ propriŭ zis. Ferăria, ce trebue montată in interiorul statueĭ este pe bordul vaporuluĭ «Isere», dar armătura de oţel, ce are să o lege de piedestal şi care e grea de 150 tone, se execută la New-York. Contra-maestrul, care a demontat statua la Paris şi i-a numerotat piesele este de asemenea pe bordul vaporuluĭ ce aduce statua.

D. Bartholdi a estimat că vor trebui ca la treĭ lunĭ pentru montarea statueĭ, in cât inaugurarea oficială se poate fixa pentru inceputul luĭ Noemvrie, când va putea fi gata şi piedestalul şi montajul.

Este de prevĕzut că ceremoniele vor fi imposante. Conform legiĭ, votată in privinţa aceasta, inaugurarea cată să se facă de către preşedintele Statelor-Unite in persoană.

Miriditiĭ.

Maĭ de ună-zĭ am reprodus ştirea din Budna, că muma şefuluĭ Miriditilor, prinţul Bib-Doda, — despre care se zice că a fugit din Constantinopol, ceea-ce s'a confirmat —a căutat şi găsit asil in consulatul francez din Scutarĭ. Acum „Corespondenţa politică“ primeşte următoarele amănunte :

La 6 Maiŭ un vĕr al luĭ Preuk Bib-Doda, Ded-Tuzi, a fost omorât de către Liman Dali, un nepot al vĕduveĭ luĭ Bib-Doda (bătrânul), cu care amĕndouĭ locuiaŭ intr'o casă din Scutarĭ. Cel omorât a fost care a dat in mâinele autorităţilor pe cunoscutul agitator Preuk Gioka Zuri şi pentru care faptă guvernul 'ĭ dase rangul de Mulazim. Guvernatorul general Assim-Paşa bănuia, că autorul intelectual al crimeĭ ar fi vĕduva luĭ Bib-Doda. El a dispus indată o cercetare energică şi a pus să aresteze pe toţĭ servitoriĭ numiteĭ dame. Aceasta, temĕndu-se că autoritatea va procede direct şi contra persoaneĭ eĭ, a cerut protecţia consulatuluĭ francez din Scutarĭ, unde a şi găsit asil dinpreună cu fiică-sa. Assim-Paşa s'a adresat Porţiĭ, cerĕnd instrucţiunĭ in privinţa aceasta.

DECRETE

Prin jurnalul consiliuluĭ de miniştri cu Nr. 4 din 20 Maiŭ 1885, s'a aprobat, sub reserva sancţiuneĭ ulterioare regale, deschiderea unuĭ credit extraordinar de leĭ 2000 pentru a se plăti d-luĭ Ion Pandele ca diurnă şi remisă pentru moşiele Statuluĭ Comaniĭ, Rudariĭ şi Ciupercenii din Dolj, căutate de dĕnsu in regie in aniĭ 1877—1878.

DIN JUDEŢE

După legea burseĭ, Camera de comerţ avĕnd dreptul a percepe, in schimbul unor mărcĭ speciale de timbru, o taxă de 5 banĭ la suta de leĭ din preţul cu care se vĕnd cerealele prin mijlocitoriĭ de mărfurĭ, şi uniĭ din comercianţi şi mijlocitorĭ făcĕnd vĕnzĕrĭ fără a se supune la plata acesteĭ taxe, camera de comerţ din Galaţĭ, cu autorisarea ministeruluĭ respectiv, a fost nevoită a intenta procese contra cătorva din comercianţĭ.

Judecătorul de pace in prima instanţă, şi tribunalul local in ultima instanţă, „Vocea Covurluiuluĭ“ află că aŭ găsit cererea camereĭ de comerţ intemeiată pe lege, şi aŭ condamnat la plată pe toţĭ ceĭ ce aŭ fost până acum chemaţĭ in judecată.

*

Cîtim in «Vocea Botoşanilor» :

De maĭ mult timp denunţăm că din causa abusurilor ce se fac prin comunele rurale, actele stăreĭ civile sunt in cea maĭ mare neregulă. Nimenĭ nu ia nicĭ o mĕsură de indreptare, in cât iată ce se intâmplă in comuna Şoldănesciĭ :

Un flăcăŭ vroesce să se insoare, face declaraţiune la primărie şi când vine zioa celebrăreĭ eĭ, nicĭ o autoritate nu se găsesce in comună spre a opera acea solemnitate ce este de esenţa actuluĭ de căsătorie. —Nunta intreagă aşteaptă in zadar la uşa primărieĭ, căcĭ nimenĭ nu vine s'o deschidă ; in spre seară, cu preotul in frunte, nuntaşiĭ se retrag la casa mireluĭ şi aci in mijlocul jocurilor şi a veseliеĭ fac un simulacru de căsătorie şi in urmă se reintorc cu toţiĭ pe la casele lor, considerându-se nunta sĕvîrşită, căsătoria efectuată, fără ca să esiste măcar benedicţiunea religioasă. — Preotul in lipsa certificatuluĭ primaruluĭ n'a dat de cât benedicţiunea la masa cea mare şi aceasta a fost toată formalitate civilă şi religioasă pentru ca bieţiĭ sătenĭ să se creadă că sunt căsătoriţĭ şi că trăssc legiuit.

Credem de prisos să semnalăm rele ce decurg d'aci ; e de ajuns a spune că cu sistemul acesta concubinagele se inmulţesc prin sate, copiĭ nu vor fi in stare a'şĭ cunoaşte pe părinţiĭ lor; nascerile ca şi căsătoriele nimenĭ nu le maĭ inregistrează şi represintanţiĭ legeĭ tac şi lasă ca rĕul să se resfrângă asupra bieţilor sătenĭ ce singurĭ vor suferi de aceste consecinţe.

PARTEA INDUSTRIALA

Fabricarea masinelor agricole in ţară.

Instrumentele, machinele şi uneltele perfecţionate sunt una din condiţiunile esenţiale ale desvoltăriĭ şi progresuluĭ or-căreia ramură de producţiune, fie agricolă, fie industrială. Dacă agricultura americană este in ceva superioară celeĭ europene, este in machinĭ şi unelte perfecţionate In nicĭ o parte a Europeĭ nu se lucrează machinele agricole cu maĭ multă ingrijire şi nu se construeşte maĭ potrivit cu cerinţele locale. Englitera a căreia agricultură este un model, se poate asemenea fălĭ cu mecanica sa agricolă. Francia, rĕmasă inapoĭ, a recăştigat de vre-o douĕzecĭ de anĭ timpul perdut ; astăzĭ machinele franceze rivalează cu cele engleze şi americane, cu osebire că sunt maĭ scumpe. In Germania s'a lucrat şi se lucrează cu bărbăţie pentru a nu rĕmânea inapoĭ ; Austria, Italia, Rusia, imitează pe ceĭ carĭ le-a căpătat inainte. Ţĕrĭ maĭ micĭ, ca Belgia, Suedia şi Norvegia, Elveţia fabrică pentru trebuinţele lor toată machinăria agricolă.

Din toate ţĕrile aceea care lucrează maĭ mult pentru esportaţiune este Englitera ; acolo se găsesc fabricĭ ca acelea ale luĭ Ransomes, Clayton, Hovard, şi alţiĭ. Cu toate acestea de căţĭva anĭ unele case germane aŭ inceput să dispute Englejilor şi altora pieţele Orientuluĭ pentru căte-va articole, şi maĭ cu seamă pentru plugurĭ. La noĭ se importa până acum căţĭ-va anĭ plugurĭ austriace după sistemul Vidacĭ şi plugurĭ engleze. Pe nesimţite s'a distins in concursurile ţinute la şcoala de agricultură de la Ferĕstrăŭ plugul Sacc, cunoscut sub numele de plug universal. Astăzĭ acest instrument a ajuns la modă ; pe unde te ducĭ auzĭ vorbindu-se de plugul universal. Adevĕrul este că instrumentul este bun şi eftin.

Comiţiul agricol de Ilfov pentru a respândi instrumentele perfecţionate intre sătenĭ inparte de căţĭ-va anĭ plugurĭ Sacc ; alte comiţiĭ aŭ imitat acest esemplu. Treptat şi pe nesimţite plugul strămoşesc este inlocuit, şi dacă lucrurile vor merge ca până acum, credem că in douĕ-zecĭ de anĭ plugul nostru cel bĕtrân va deveni un obiect de muzeŭ. Şi cu toate acestea sunt oamenĭ carĭ, ca toţĭ streinĭ de ce se află in ţară; nu se sfiesc a inşira prin gazete că la noĭ agricultorĭ lucrează incă cu plugul primitiv, moştenit de la Romanĭ. Se vede că ceĭ carĭ scriŭ asemenea poveştĭ or că n'aŭ eşit din bariera Capitaleĭ, or că nu cunosc aceea ce este un plug.

Nu este aci locul să arătăm care sunt foloasele pluguluĭ, destul că acest instrument este fundamental in agricultură şi or-ce progres cu dĕnsul trebue să inceapă. Aceasta esplică truda ce şi-a dat agronomiĭ şi fabricanţiĭ poate a prefecţiona acest instrument. Şi in ţara noastră cel d'ântĕiŭ instrument perfecţionat introdus a fost plugul, cu care s'a debutat către anul 1850. Maĭ târziŭ s'a introdus treptat cele-l'alte maşinĭ perfecţionate. Cu toate acestea sunt incă multĭ cultivatorĭ carĭ intrebuinţează incă plugurile bĕtrâne ; acestora trebue să li se inlesnească aceste instrumente. Pentru acest sfîrşit comiţiile şi proprietariĭ aŭ făcut mult ; nu pot face tot şi de odată. Am inţeles că ar fi fost vorba să se trateze cu casa Sacc ca dĕnsa să procure guvernuluĭ şi acesta ţĕranilor, pluguri cu un preţ maĭ scăzut ; ca ţĕraniĭ să plătească aceste instrumente prin anuităţĭ şi de o dată cu dările fiscale. Aceasta ne aduce aminte despre un ministru care propunea foarte serios ca să trateze cu companiĭ marĭ să facă case şi alte construcţiunĭ trebuitoare ţeranilor. Desaprobăm acest mod de a introduce progresul intr'o ţară ; nu prea convine ca Statul să se erige in mare ameliorator şi să ia asupraşĭ rolul de samsar ; maĭ puţin ne-ar conveni ca agenţiĭ fiscalĭ să adune banĭ după instrumente agricole : rĕŭ sistem. Nu este bine ca progresul să se introducă pe calea companiilor saŭ cumpĕrându-se instrumente de către Stat şi credinţându-se ţĕraniĭ; de miĭ de orĭ este preferabil a se lăsa ţĕraniĭ să'şĭ cumpere singurĭ pluguri saŭ să li se procure de alţiĭ, şi aceasta pentru că nu trebue deprinşĭ a aştepta tot de la Stat. Rolul Statuluĭ in acesta ar fi ca folosindu-se de o clientelă atât de mare ca agricultoriĭ să caute a introduce in ţară fabricaţiunea plugurilor şi altor instrumente agricole iar nu să aşteptăm toate de airea. Este o adevĕrată ruşine ca noĭ să nu ne fabricăm nicĭ plugurile cu carĭ arăm pămĕntul. Pentru acest sfîrşit guvernul să trateze cu case marĭ din afară, bunioară precum este aceea a luĭ Clayton, a luĭ Ransomes ca să fondeze in ţara o fabrică mare de instrumente agricole; saŭ, aceea ce am preferi, să provoace crearea uneĭ asemenea fabricĭ de către Romanĭ. In Austria şi Ungaria marele fabricant engles Clayton şi asociatul sĕŭ Schutelworth, aŭfondat fabricĭ insemnate pentru machinăria agricolă. Multe din maşinele de treerat şi locomobile ne vin de la Viena. Aceea ce s'a făcut la Viena se poate face la Bucureşcĭ, Craiova, Iaşi, unde se va găsi de cuviinţă; aceea ce cerem este ca să se intemeeze aci in ţară fabricĭ de machinĭ agricole.

De acolo vor eşi lucrătorĭ carĭ se vor răspândi prin sate; pe lângă asemenea fabricĭ s'ar putea alipi şcolĭ practice de meseriĭ şi de machinărie agricolă. Ideea este să se facă in ţară, acordând toate avantagele producţiuniĭ indigene; rĕmâne ca ceĭ in drept să o formeze şi să o aplice dacă eĭ o vor găsi bună. —(«Econ. Naţională»).

STIRI MARUNTE

Kullmann, care odinioară a comis un a tentat asupra prinţuluĭ Bismark, a fost condamnat acum la 5 anĭ inchisoare, pentru că a insultat pe miniştri, pe un inspector de penitenciare şi pe alte persoane.

*

Către „Times“ se anunţă din Filadelfia, că maĭ de unăzi incendiul a distrus fabrica internaţională de spirt din Des-Maines, Jowa, ce era cea maĭ mare din lume.

*

Din Buenos-Ayr s se anunţă, că in luna luĭ Maiŭ aŭ sosit acolo 39 vapoare cu 8724 emigranţi. — Veniturile vamale din acea lună aŭ fost in Buenos-Ayres de 18.800.000, francĭ.

*

Raportul poliţieĭ din Paris asupra accidentelor din ziua inmormântăriĭ luĭ Victor Hugo spune intre altele, că in acea zi s'a născut un noŭ cetăţean francez şi anume in mijlocul mulţimiĭ de pe stradă. Muma, o lucrătoare, de şi era aproape de facere, nu s'a putut stăpâni să stea acasă, ci de cu ziua s'a dus să'şĭ găsească un loc intr'un colţ de bulevard, spre a vedea minunile zileĭ. Acolo a dat naştere unuĭ băiat sdravăn care, se inţelege, va purta numele de Victor.

*

Cu ocasiunea inmormântareĭ mareluĭ poet francez, cătĭ-va industrialĭ şireţĭ aŭ adus scărĭ, invitând pe public să se urce in copacĭ, plătind câte doĭ *sou*. Mulţĭ aŭ primit. Dar când eraŭ să se dea jos, trebuiă să plătească pentru scară câte doĭ franci de creştin!

*

O mare nenorocire a isbit maĭ deunăzi familia unuĭ chimist din Viena ; Schickl. Voind să umple o stică cu 500 grame de eter de petroleu, sticla a esplodat şi conţinutul revĕrsându-se pe mobile, intr'o clipă s'a aprins toată locuinţa. Soţia luĭ Schickl şi o fetiţă de 6 anĭ n'aŭ putut scăpa fără rĕŭ grele; o fetiţă de 9 lunĭ e in pericol de moarte; nenorocitul chimist cu servitoarea luĭ aŭ scăpat cu rĕnĭ maĭ uşoare.

PARTEA LITERARA

COPII DE PE NATURĂ

(Vorbe parlamentare)

(Din „Convorbirĭ literare“)

XIV. *Cartea cea mare a Ţĕriĭ.* „Numele sĕŭ (a persoaneĭ ce lauzĭ) stă scris in Cartea cea mare a Ţĕriĭ“; saŭ „faptele sale sunt scrise—câte odată cu litere de aur—in Cartea cea mare a Ţĕreiĭ...“ Nu mi-a fost cu putinţă să descoper cine a fost scornitorul acesteĭ ziceriĭ, nicĭ de unde a fost luată, De la Francezĭ nu, căcĭ in Franţa «le grand livre“ se numeşte saŭ registrul care coprinde pe creditoriĭ Statuluĭ, saŭ, in terminologia comercială, un registru special in care se trec socotelile pe partizĭ, nemţeşte „das Hauptbuch» ; la noĭ asemenea, registrul, cartea, condica saŭ catastiful mare, Aicĭ a domnit in capul inventatoruluĭ o adevĕrată confusiune, care a trecut apoĭ in mintea oratorilor parlamentarĭ ce intrebuinţează această zicere. Ceea ce-ĭ amăgeşte este adiectivul calificativ mare. Auzind eĭ „Cartea mare“, se gândesc că această care trebue să fie cine ştie ce lucru nepomenit. Ei işĭ inchipuesc de sigur că există saŭ că ar trebui să existe o condică de o mărime extraordinară, in care se trec din vreme in vreme, cu o caligrafie bogată, numele unor bărbaţĭ ce aŭ binemeritat de la patrie, saŭ in care se inscriŭ cu multe laude, in şir chronologic, faptele măreţe ale acelor bărbaţĭ. O asemenea carte nu există din nenorocire, saŭ poate din norocire, căcĭ dacă ar exista, paginile eĭ ar rămânea cam goale maĭ ales de un timp incoace.

XV. *Am zis, zic şi voĭ zice. Am susţinut, susţin şi voĭ susţinea.* Frasele acestea s'aŭ intrebuinţat ântâiŭ in jurnale şi deacolo, — maĭ ales de la „Românul“, — a trecut in Parlament. Verbul pus la trecut, la present şi la viitor dă maĭ multă autoritate opiniei ce aĭ. Un orator care zice «susţin» exprimă părerea ce poate fi tot aşa de uşor bună saŭ rea, căcĭ ea n'a fost incă bine cunoscută şi studiată. Dar când adaoge : «...am susţinut», ascultătoriĭ işĭ zic : «Tacĭ ! el poate să aibă dreptate, căcĭ a fost totdeauna de părerea aceasta ; opinia luĭ a putut fi controlată“. Când in sfîrşit adaogă: «... şi voiŭ susţinea», atuncĭ ceĭ ce ascultă 'şĭ zic : „Ah ! oratorul are de sigur dreptate, căcĭ aicĭ nu e vorba

---

FOITA «ROMANIEI LIBERE»

— 29 Maiŭ — 1

VICTOR HUGO.

ZIUA DIN URMA A UNUI OSÂNDIT

Traducere de

I. S. SPARTALI

I.

Osîndit la moarte !

De cincĭ săptĕmânĭ de când staŭ aci n'am de cât gândul acesta, numaĭ gândul acesta, care veşnic mĕ inghiaţă, mĕ copleşeştesub povara luĭ !

Altă dată, pentru că mi se pare că sunt anĭ d'atuncĭ iar nu săptĕmânĭ, eram un om ca or-care om. In fie-care zi, in fie-care cias, in fie-care minut aveam o altă idee. Spiritul meŭ, tĕnĕr şi bgat, era plin de fantasiĭ. Luĭ 'ĭ plăcea să mi le desfăşure unele dupe altele, fără şir nicĭ sfîrşit, brodând cu arabescurĭ inepuisabile această aspră şi subţire stofă a vieţiĭ. Eraŭ fete tinere, cape splendide de episcop, bătăliĭ căştigate, teatre pline de zgomot şi de lumină, şi pe urmă iar fete şi plimbărĭ triste noaptea pe sub marile crăcĭ ale castanilor. Era numaĭ sĕrbătoare in imaginaţia mea. Puteam să mĕ gândesc la or-ce aşĭ fi vrut, eram liber.

Acum sunt rob. Corpul meŭ este in fiare intr'o ascunzĕtoare, spiritu meŭ este intemniţat intr'o idee. O idee ingrozitoare, sângeroasă, neimpăcată! Nu maĭ am de cât un gând, de cât o convingere, de cât o siguranţă : sunt osândit la moarte !

Or-ce aşĭ face, gându ăsta infernal este in totdeauna aci, ca un spectru de plumb lângă mine, singur şi gelos, gonind or-ce distracţie ; faţă in faţă cu mine mişelu, şi zguduindu-mĕ cu amĕndoĭ mâinele'ĭ de ghiaţă când vreaŭ să intorc capu orĭ să inchiz ochiĭ. Gându ăsta se strecoară sub toate formele orĭ unde ar vrea spiritul meŭ să fugă ca să scape de el, se amestecă ca un refren infiorător cu toate vorbele căte mi se adresează, se lipeşte cu mine de grilajul hidos al chilieĭ in care m'aŭ ascuns, mĕ căzneşte când sunt deştept, 'mĭ pândeşte somnu meŭ neastămpĕrat, şi reapare in visurile mele sub forma unuĭ cuţit.

Am tresărit din somn, urmărit de dĕnsu, şi zicĕndu'mĭ mie insu'mĭ:» Ah! este un vis !» Eĭ bine! maĭ nainte chiar ca pleopele mele ingreunate să fi avut vremea să se crape indestul ca să vĕz gându acesta fatal scris in oribila realitate care mĕ inconjoară, pe lespedea jilavă a chilieĭ mele, in razele palide ale lămpeĭ de noaptea, in urzeala grosolană a pânzeĭ veştmintelor mele, pe figura posomorîtă a santineleĭ a căruĭ patrontaş strĕluceşte printre fiarele inchisoriĭ mele, mi se pare că am şi auzit o voce murmurându'mĭ la ureche : «Osândit la moarte !»

II.

Era intr'o dimineaţă frumoasă de August.

De treĭ zile se incepuse procesul meŭ; de treĭ zile numele şi crima mea aduna in fie-care dimineaţă o spuză de privitoriĭ, carĭ veneaŭ să s'abată pe băncile din sala audienţiĭ ca corbiĭ inprejurul unuĭ cadavru ; de treĭ zile trecea mereŭ pe dinaintea mea toată fantasmagaria aceasta de judecătorĭ, de martorĭ, de avocaţĭ, de procurorĭ regalĭ, aci pocită, aci sângeroasă, totdauna posomorîtă şi fatală. Nu putusem dormi in cele d'ântĕiŭ două nopţĭ, de grije şi de groază ; in noaptea a treia, am dormit de urît şi de oboseală. La miezul nopţi lăsasem pe juraţĭ deliberând. Pe mine mĕ aduseseră inapoĭ pe paiele din inchisoarea mea şi căzusem numaĭ de cât intr'un somn adânc, intr'un somn de uitare. Eraŭ cele d'ântĕiŭ ceasurĭ de odihnă după multe zile.

Eram incă adincit in somnul acesta greŭ când mĕ deşteptară. De astă dată, ca să mĕ deştepte din letargie, nu fu de ajuns numaĭ pasul greŭ şi cizmele cu cuie de fier ale temniceruluĭ, nicĭ zgomotul cheilor luĭ de la cingĕtoare ; ci trebui să'mĭ strige in ureche şi să mĕ sgudue cu mâna luĭ vîrtoasă: «Ci scoală-te o dată!» Deschiseĭ ochiĭ, mĕ sculaĭ zăpăcit in sus. Atuncĭ, prin fereastra, îngustă şi sus pusă, a chilieĭ mele, vĕzuĭ in tavanul coridoruluĭ vecin, singurul cer ce'mĭ era ertat să vĕz, acel reflect galben pe care doĭ ochĭ obişnuiţĭ cu intunericu uneĭ puşcăriĭ ştiŭ aşa de bine să'l cunoască că e soarele. Mie 'mĭ place soarele.

„Frumoasă vreme este» ziseĭ temniceruluĭ.

Dĕnsul nu'mĭ respunse numaĭ de cât ca şi cum nu ştia dacă merita osteneala să chieltuiască o vorbă; pe urmă, cu oare-care sforţare murmură rĕstit :

«Se poate.»

Rĕmaseĭ nemişcat, cu spiritu pe jumĕtate adormit, cu zâmbetu pe buze, cu ochiu pironit pe acea dulce reverberaţie d'aurită care inpestriţa tavanul.

«Frumoasă zi», z'seiŭ eŭ iar.

— Da ; «te aşteaptă», 'mĭ respunse omul.

Vorbele acestea puţine, ca şi firul care rupe zborul insecteĭ, mĕ zvârli d'o dată in realitate. Vĕzuĭ iar fără veste, ca in lumina unuĭ fulger, posomorâta sală a juraţilor, pe judecătoriĭ aşezaţĭ in formă de potcoavă şi incărcaţĭ cu zdrenţe in faţa sângeluĭ, cele treĭ rânduri de martorĭ cu feţele stupide, pe ceĭ doĭ jandarmĭ la capetele băncii mele, şi rochiile negre agitându-se, şi capetele mulţimeĭ furnicând in fundul umbreĭ, şi oprindu-se pe mine privirea pironită a celor doĭ-spre-zece juraţĭ, care priveghiaseră pe când eŭ dormeam !

Mĕ sculaĭ ; dinţiĭ 'mĭ clănţăneaŭ ; mâinile 'mĭ tremuraŭ şi nu ştiaŭ unde să găsească vestmintele ; picioarele 'mĭ eraŭ slabe. La cel d'ântĕiŭ pas ce făcuĭ, mĕ impleticiĭ ca un hamal prea impovĕrat. Cu toate acestea plecaĭ după temnicer.

Amĕndoĭ jandarmiĭ mĕ aşteptaŭ in pragul chilieĭ. Imĭ puseră iar cătuşele. Aveaŭ un fel de inchizĕtoare mică complicată pe care o inchiseră cu ingrijire. Iĭ lăsaĭ să facă ce-or voi : era o maşină pe o maşină.

Trecurem printr'o curte interioară. Aerul viŭ al dimineţiĭ mĕ invioră. Ridicaiŭ capul. Cerul era albastru şi razele calde ale soareluĭ, tăiate in drumul lor de coşurile lungĭ ale caselor, făceaŭ nişte unghiurĭ marĭ de lumină pe vîrful zidurilor nalte şi posomorâte ale temniţeĭ. Era frumos intr'adevĕr.

Suirăm o scară in formă de şurub, trecurăm printr'un coridor, pe urmă printr'altu, pe urmă printr'un al treilea ; pe urmă se deschise o uşă scurtă. Un aer cald, amestecat cu zgomot, mĕ izbi in obraz : era suflarea mulţimiĭ din sala juraţilor. Intraĭ.

Când m'arătaĭ se făcu un zgomot de arme şi de vocĭ. Băncile se mişcară cu zgomot, părepţiĭ trosniră ; şi, pe când treceam pe lângă sală intre douĕ mulţimĭ de popor inchise de soldaţĭ, mi se părea că eram centrul de care se legaŭ firele carĭ făceaŭ să se mişce toate feţele acestea incremenite cu gura căscată şi cu gâtul intins.

In clipa aceea băgaiŭ de seamă că eram fără fiare ; nu putuĭ insă să'mĭ aduc aminte nicĭ in ce loc nicĭ când mi le scoseseră.

Atuncĭ se făcu tăcere mare. Ajunsesem la locul meŭ. Când incetă larma in mulţime, incetă şi in capul meŭ. Inţeleseĭ numaĭ decât limpede ceea ce

www.dacoromanica.ro

de ceva trecător, ci de o părere ce va avea totdeauna, prin urmare de o convingere profundă, statornică, neschimbată". Insă, pentru a intrebuința cu oare-care efect această formulă trebue implinite trei condiții: 1) să ai ceva talent; 2) să faci politică de mai multă vreme; 3) cei ce te ascultă să fie, cel puțin in majoritate partisanii tăi politici. Celor ce nu implinesc aceste condiții și mai cu seamă tinerilor de curând resăriți, cari n'au dat incă dovadă de talent, n'au un trecut ușor de controlat și nu pot avea incă partisani, această frasă nu este recomandabilă: ei n'au fost incă, poate nu sunt lucru mare, și ceea ce vor fi nu se știe.

XVI. *Cu o oră mai inainte*, locuțiunea parlamentară cea mai usitată din câte am citat până acum. Nu este zi in care această frasă să nu umple coloanele «Monitorului oficial». Afară de câte-va laudabile excepții, mai toți oratorii politici o intrebuințează: «Trebue să lucrăm in secțiuni pentru ca budgetele să se poată vota cu o oră mai nainte..." «Ministerul ține a declara cu o oră mai nainte..." «Instrucția publică obligatorie trebue să devie o realitate cu o oră mai nainte..." „Țara trebue să vadă cu o oră mai nainte in ce parte se găsesc adevărații ei amici.. " etc. etc. etc. Cu o oră inainte de ce? La această intrebare nu este nici un răspuns. Frasa nu are sens și nu-mi explic deasa ei intrebuințare decât tocmai din causa aceasta. Mulți oameni sunt ciudați! Ideile lămurite, limpezi, ușor ințelese de toți le par prea comune, prea vulgare, și ei aleargă la frase intunecoase, fie ca fond fie ca formă. Prin aceasta ei vor să-și dea o aparență de invățătură spre a se deosebi in vorbire, or scriere, de cei proști, și pentru a impune publicului. Cu cât o frasă chiar care nu zice nimic, are aparența de a insemna ceva mai extra, poți fi sigur că multimea mediocrităților are să se arunce cu lăcomie asupra ei. Așa s'a intâmplat și cu „o oară mai nainte". Dar de unde a fost luată și cine a fost antâiul care și-a făcut blăstemul s'o introducă in limba parlamentară? Toate incercările mele de a'i afla origina au fost zadarnice. Cu o oară mai nainte vrea să insemneze iute, de grabă. A face ceva cât se poate de repede pentru ca intârzierea să nu aducă vr'o pagubă. Sensul gramatical nu e acesta de loc, dar obiceiul i l-a dat. Să se bage bine seama că nu-i ertat a lua alte impărțiri ale timpului: d. ex. nu se poate zice cu un an mai inainte, nu cu o lună, o săptămână, o zi mai inainte; chiar perioada mai scurtă de ex.: o minută, o secundă, o clipeală mai inainte sunt oprite; nu se poate zice de cât o oară mai inainte, nici mai mult, nici mai puțin. Chiar substantivul cias, sinonim cu o oară nu se poate intrebuința in această frasă, numai și numai oară. Cum să scăpăm de așa un non-sens? Practica dovedește că critica nu prea poate face mult și trebue să alergăm la alte mijloace. De aceea aș propune ca să introducem zicerea contrară «cu o oară mai pe urmă» dându-i sensul de incet, moale, fără grăbire. Poate că lipsa de ințeles din această frasă ar avea efectul de a ne scăpa și de cea-l'altă. Dar și un asemenea mijloc poate deveni primejdios. Cu mediocritățile nu se glumește. Mai știi ce se 'ntâmplă? Intr'o zi te pomenești că și «o oră mai pe urmă» a dobândit dreptul de impământenire și că, in loc de a scoate un cuiu cu alt cuiu, ai țintuit o prostie mai mult in limba noastră parlamentară.

XVII. *Cu națiunea, prin națiune, pentru națiune.* La dreptul vorbind, aceste trei ziceri sunt identice, căci nu poate fi nimeni cu națiunea de cât prin națiune, și in asemenea imprejurare este cu neputință s'o induşmănești, deci trebue neapărat să fie pentru națiune. Formula aceasta s'a inventat de cel mai vechiu jurnal politic din București și de acolo și-a făcut drumul in Parlament. Partidul grupat in jurul aceluĭ organ avea pretenția, și poate și convingerea, că el representa exclusiv «națiunea» adică totalitatea Românilor. Este in natura lucrurilor ca acel care lucrează in numele altuia, ca mandatar sau chiar cu «negotiorum gestor», să identifice interesele sale cu ale celor pe cari crede că 'i infățișează. Adesea representantul imprumută chiar numele representantuluĭ. In Franța sub absolutism, când suveranitatea era concentrată in mâinele regeluĭ, nimeni nu se mira că Ludovic XV își zicea: «La France». In congrese sau conferențe internaționale, când representantul vre-unuĭ Stat propune or sprijine ceva, se zice că vorbește Statul insuși. «Germania a susținut cutare idee; Rusia una contrară; Anglia a avut o părere intermediară....», adică representanții Germanieĭ, Rusieĭ, Angliei. In vremea robieĭ, țiganii boerești se numeau totdeauna după stăpânii lor: Ghica, Brâncoveanu, Sturza, Cantacuzino, insemna țiganul luĭ Ghica, Brâncoveanu, Sturza etc. Ast-fel și representanții «națiunii» au luat cu vremea obiceiul de a se numi pe scurt «națiunea». Tot ce voiau ei, o voia „națiunea", tot ce nu le plăcea lor era neplăcut „națiunii". Cine 'ți poate tăgădui dreptul de a zice adversarilor tăi: «Națiunea nu vă vrea», când nu 'i mai vreai tu, representantul națiunii? Aceasta este prin urmare foarte in regulă și răuvoitorii nu sunt in drept de a cărti căutași de puțin. Greutatea se ivește numai in cas de contestare, când de ex. vine alt grup și zice: nu sunteți voi «cu națiunea», ci noi suntem «cu națiunea». Atunci chestiunea este mai gravă și vine intrebarea prin care chip trebue să se limpezească dreptul intre prigonitoarele părți? S'ar putea crede că mijlocul cel mai nemerit ar fi ca alegerile să hotărască gâlceava; acel care dobândește majoritatea să poată zice: «Noi suntem cu națiunea, căci suntem prin națiune și prin urmare pentru națiune». Dar adversarii pot respunde, și in realitate respund totdeauna că «voința națiunii nu s'a pronunțat in libertate, că ea a fost falsificată prin presiune, violență, terorizare; că vocea ei a fost inăbușită... etc», așa incă e foarte greu să 'ți faci o judecată nepărtinitoare. Poate că este mai bine de a recunoaște dreptul la purtarea exclusivă a porecleĭ „națiunea" aceluĭ care l'a luat antâiu: jus primi occupantis, drept ce s'ar putea transmite prin moștenire. Cei cari vin in urmă cu pretenția de a fi și ei «cu națiunea» n'aveau de cât să se trezească mai de vreme. Și apoi n'au ei la indemână alte cuvinte tot așa de bune? Un nou partid poate de ex. să aleagă in loc de «națiunea» „poporul"; el poate fi cu poporul, prin popor și pentru popor, ba poate fi incă și din popor. In asemenea imprejurare s'ar putea, in adevăr, intâmpla ca poporul și națiunea să se lupte cu multă inversunare, până când unul ar invinge cu totul pe celălalt. Dar aceasta nu face nimic, căci resultatul final va fi tot binele general, și al poporuluĭ, și al națiunii.

XVIII. *Sacra saŭ sfânta datorie.* Cei mai mulți oratori din Parlament au numai datorii sfinte saŭ sacre, nici odată datorii simple saŭ profane. Când fac o intrebare saŭ interpelare guvernuluĭ, ei își implinesc o sacră datorie, intrebând pe onor. guvern pentru ce nu repareză podul peste Teleajen...» «Am o sfântă datorie față cu alegătorii mei de a face umila rugare onor. ministru de lucrări publice ca trenul Nr. 4 să se oprească, in loc de cinci minute, măcar zece la stația cutare...» «Guvernul are sacra datorie de a face ca porcii noștri să nu mai fie șicanați la intrarea lor in Ungaria...» etc. etc.

XIX. *Nu noi vom fi aceĭ carĭ....* Această frasă parlamentară este foarte puțin gramaticală. Corect este a se zice: „Noi nu vom fi aceĭ..." Insă astfel rostită frasa coprinde in sine numai o simplă apărare, pe când zici: *Nu noi* vom fi aceĭ care..." pe lângă apărare ea mai cuprinde și o acusare, căci ca opunere la «nu noi», se subințelege „ci voi..." Această dibace insinuare se poate face in Parlament la orice ocasie, dar, pe cât am băgat seama, ea se obișnuește mai ales când e vorba de politica exterioară, când de exemplu se acusă guvernul că a fost prea condescendent saŭ chiar servil față cu una din Puterile străine. Intr'o țară unde libertatea presei e nemărginită, poți să scrii in jurnale ce-ți place, poți să invinovățești pe cine vreĭ de orice delict, chiar de inaltă trădare, fără ca articolele ce publici să aibă mare consecuență. Dar in Parlament unde adversarii stau față in față și aŭ interesul comun de a păstra oare-care măsură in expresii, insinuările trebue făcute cu dibăcie ca mai mult să se simță de cât să se dea pe față. De aceea, oratorul care a inventat intoarcerea frasei din noi nu in nu noi a dat dovadă de mare finețe. Odată, de exemplu, auzeam pe un orator zicând cu rĕutate: «nu noi» vom fi aceĭ carĭ vom face la ocasie umile scuse impĕrăției vecine .... nu noi vom vĕrsa sângele prețios al ostașilor noștri pentru ca izbânzile lor să ne aducă pierderea uneĭ provincii...» etc. etc. Acest orator 'mi părea a fi un om foarte perfid.

Iacob Negruzzi.

VARIETAȚI

Tuberculosa viței și filoxera.—Un agronom portuges, d. Hundrado Corvo, a cetit de curând inaintea Academiei de sciințe din Paris un memoriu asupra boaleĭ numită tuberculosa viței, boală constituțională și ereditară, zice dĕnsul, care bântue vița de secolĭ. El susține că tuberculosa viței se leagă cu desvoltarea filocserei, și ajunge la următoarele conclusiuni, pe carĭ ni le procură „Econ. Nation.";

1. Turbeculosa viței este o boală constituțională și ereditară, infectartă a pămĕntuluĭ, foarte veche și foarte respândită care se transmite de la planta mumă la butași și la puĭ veniți de sĕmĕnță, care bântue toate plantele din genul *vitis* și care, cu timpul, omoară vița fără să mai intervină altă causă.

2, Când boala se desvoltă prin ereditate, ea se arată in țesăturile interne ale rădăcinei principale a viței fără să atingă rădăcinele (mustățile) care'i permit să mai trăiască timp indelungat; dacă insă boala este contractată prin contactul cu terenul infectat, saŭ prin inlocațiunea *virusuluĭ* sĕŭ infectat de filocseră spongiolele sunt atinse, și vița se usucă mai curând.

5. *Tuberculosa* precedează aparițiunea filocserei și provoacă invasiunea și desvoltarea altor parasite animale și vegetale.

4. Aparința bolnăvicioasă a viților *tuberculosate* este aceiași ca și a *viților filocserate*, insă mai accentuată; alterațiunile și desorganisațiunile interne ale uneĭ rĕdăcini filocserate seamănă cu acelea ale viților atinse de tuberculosă.

5. *Virusul tuberculosei* este hrana principală a filocserei și când filocsera ințeapă vĕrfurile rĕdăcinelor, ea inoculează acest virus in rĕdăcini și boala se declară.

6. Tuberculosa se intinde din interior către exteriorul plantei; pe când atunci boala este luată de contactul cu terenul infectat de filoxeră, ce se intinde din afară către intrul rădăcinei

7. Coloarea filoxereĭ este aceeași ca și a virusuluĭ tuberculos și celulele tuberculelor in diferite grade de alterațiune infățișează aceleași nuanțe ca și filoxera in diferitele sale stări de desvoltare.

8. Când filoxera este distrusă prin oarecare mijloace, una din causele de reproducere ale boaleĭ incetează. Atunci dau mustăți noi, vița pare că ar intineri; insă fiindcă causa rĕuluĭ a rĕmas in țesăturile interne, regenerațiunea viței este numai aparentă și durează puțin.

Serviciul telegrafic al „Rom. Lib."

10 Iunie 1885.—9 ore dimineața.

Paris, 9 Iunie.

Tratatul franco-chinez s'a semnat azi la Tien-Tsin.

Londra, 6 Iunie.

Camera Lorzilor și Camera Comunelor s'a amânat până Vineri, așteptând hotărîrea ce va lua Regina țin fața demisiunii Cabinetuluĭ.

Viena. 9 Iunie.

Din 353 alegeri, 320 sunt cunoscute, 167 sunt favorabile guvernuluĭ, 132 opoziției și celelalte aparțin deosebitelor fracțiuni.

Viena, 9 Innie.

«Die Presse» afirmă și menține că d. Ristici oferise d-luĭ Andrassy in timpul conferinței de la Berlin să contracteze o alianță vamală și o convențiune militară: dar că, intorcându-se la Belgrad, uită toate făgăduelile sale.

Canea, 7 Iunie

Știri din Creta anunță că deputații creștini s'aŭ declarat in permanență și că aŭ făcut o proclamare angajând pe popor se menție ordinea, dar asemenea se refuză de a recunoaște pe Sawas-pașa ca guvernator

Sofia, 9 Iunie.

Invingerea opoziției e deplină. După deschiderea Parlamentului, Camera a procedat la alegerea pentru postul vacant de vicepreședinte.

Candidatul conservatorilor fusioniști și separatiști, d. Sukarofi a căzut contra candidatuluĭ ministeruluĭ, d. George Jivkofi, ales cu 115 voturi contra 47.

(Havas).

ULTIME ȘTIRI

Primul ministru este așteptat astăzi in Capitală.

Știrea dată de un confrate, că on. d. Al. Orĕscu va fi numit rector al Universității și că d. Orĕscu a și fost recomandat de către consiliul permanent pentru această inaltă demnitate, este prematură. Consiliul permanent n'a recomandat incă ministeruluĭ pe nimeni dintre ceĭ treĭ aleși ai Universității din Bucureștĭ, pentru simpul cuvânt că dosarul alegeriĭ nu i s'a inaintat incă.

In același timp ni se afirmă, că chiar alegerea pentru al treilea delegat n'ar fi tocmai regulată, și ni se pune intrebarea: dacă e compatibilitate intre funcțiunea de rector și un mandat parlamentar?

Consiliul comunal a ținut, până târziu aseară, ședință. Intre alte cestiuni, privitoare la intreprinderi și aliniări, ni se spune că s'a incuviințat sporirea sacalelor comunale, pentru a intinde udarea orașuluĭ.

Mâine dimineață, Joĭ, la 10 ore și jumătate, se inaugurează exposiția Intimuluĭ-Club.

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub tipar:

Poeme și maxime. — 1879—1885, de *Alexandru I. Șonțu.*—4 leĭ volumul.

Tipo-litografia Dor. P. Cucu, bulevardul Elisabeta, Nr. 8.

Monumente pentru Istoria țĕreĭ Făgărașuluĭ, culese și adnotate de *Nic. Densușianu*, una din publicațiunile istorico-filologice ale Archivelor Statuluĭ. De vĕnzare la Direcțiunea Archivelor.—Prețul 3 leĭ.

ANUNCIU IMPORTANT

Am onoare a incunoscliința pe onor. Public pentru camerile mele cu un etaj și două etage bine mobilate, de la Băile «Lacul Sĕrat», la poziția cea mai frumoasa in fața câmpuluĭ, camerile se inchiriează pentru cine dorește de la 10 Maiŭ,—Prețurile moderate, asemenea și băile ăe deschid tot la 10 Maiŭ.

Serviciul onest și prompt. Din noŭ, am coustruit un salon spațios cu grădină pentru restaurație și 'l inchiriez pentrusesonol băilor, restaurarul are deja avantagiul a 40 de Camere din casele mele.—Deligența mea de pasageri, cu preț foarte eftin circulă asemenea de două ori pe zi inre Brăila și Lacu Sĕrat.

La toate acestea nu am ținut compt de enormele cheltueli ce am făcut pentru imbunătățirea și infrumusețarea in toate a sus ziselor Camere.

Apa in lac este mult mai mare, pot zice de zece ori ca in anul tresut, asemenea s'aŭ făcut și alte multe inlesniri și imbunătățiri.

Rog respectos pe onor. Public, să bine-voiască a mĕ onora cu vizitele d-lor, fiind siguri că vor fi pe deplin mulțumiți.

Cu toată stima

Proprietar, C. Popescu

Librar, Brăila.

4 saŭ 5 jețari pot găsi imediat condiție in Tipografia Stefan Mihălescu, Strada Covaci 14

Dr. J. BRAUNSTEIN

Medic, Hirurg și Mamos 116

fostŭ medicŭ pr. in Viena in clinicele luĭ

Braun (Boale de femeĭ și facerĭ)

Herba (Syphilis și bóle de piele)

Consultațiuni de la orele 3—5 p. m.

Strada Decebal, No. 20, (in dosulŭ Bărăției.

NB. Boalele de gât, gură, nas și urechi le tratează printr'o artă specială.

HEMORRHOIDE Fissuri ale anussului.

Alinare immediată și VINDECARE *prin*

POMMADA ROYER

PHARMACIST, 225, Rue St-Martin, la PARIS.

DEPOSITUL: in Bucuresci la Pharmacia J. A. CIURA, (Strada Lipscani)

!! AVIS !!

Schimb și commision

MIHAIL BENZAL

41 *bis.*—*Strada Lipscani.*—41 *bis*

Cumpĕră și vinde orĭ-ce efecte de Stat. Scomtează cupoane de orĭ-ce natură — Face orĭ-ce schimb de banĭ.

VIN NEGRU

de Orevița și Golu-Drâncea

Vehiŭ de 4 anĭ, qualitate superioară tuturor altor vinurĭ. — 15 fr. vadra — și

ALB DE DRAGASIANI

din resolta anuluĭ 1881.—15 fr. vadra la

PAUN POPESCU & Comp

18, Strada Lipscani 18

CASA DE SCHIMB

C. STERIU & Comp.

No. 19 STRADA LIPSCANI, No. 19.

CURSUL BUCUREȘTI

Pe ziua de 2 9*Maiu* 1885, *ora* 10.

	Cump.	Vând.
5% Imprumutul Comunal (conversiunea 8% imp. comunal (1883).	79 1/4	79 1/2
5% Scrisurĭ Funciare Urbane	85	85 1/2
Comunale noi 1884	91	91 1/4
5% Scrisurĭ Funciare Rurale	87 3/8	87 1/4
5% Renta Română perpetuă	88 5/8	89
5% „ amortisabilă	93 1/4	93 1/2
6% Scrisurĭ Funciare Urbane	93	94
6% Oblig. de Stat (conv. Rural).	88	88 1/4
6% „ „ „ Căil. Fer. Rom.	104	104 1/2
7% Scrisurĭ Funciare Urbane	100	101
7% „ „ Rurale.	103 1/8	104
7% Imprumutul Stern	—	—
8% „ Oppenheim.	—	—
Oblig. Caseĭ Pensiun. (Nom. 300)	210	215
Impr. cu prime orașul Bucur.	31	32
Acțiuni Credit Mobiliar	181	189
„ Construcțiuni	181	182
„ Naționale.	231	233
„ Dacia-România	284	285
„ Banca Națională	1190	1200
Florinii Valuta Austriaca	202	204
Mărci Germane	123	124
Bilete Francese	99 3/4	100
„ Englese.	24 1/4	25
Ruble Ruseștĭ	250	260
Aur contra Argint și Bilete	10 1/8	10 1/4

NB. Cursul de mai sus este in moneda de aur, socotit după cursul fiscului. Cuponele se aquită fără scădĕmênt

Adrese pentru Telegrame „STERIU."

---

pănă atunci numai mi se păruse, că momentul hotărâtor venise și că eram acolo ca să'mi auz sentința.

Explice cine-o putea, dar ideea asta așa cum 'mi veni nu mĕ ingrozi. Ferestrele eraŭ deschise; aerul și zgomotul orașuluĭ veneaŭ liber de afară; sala era luminată ca pentru o nuntă; veselele raze ale soareluĭ desinaŭ ici și colo figura luminoasă a ferestrelor, aci prelungită pe scânduri, jos, aci desvoltată pe mese, aci frântă in unghiul zidurilor; și din piezișe unghiurile acestea strălucitoare până la ferestre fie-care rază de soare tăia in aier o prizmă mare de pulbere de aur.

Judecătorii, in fundul sălii, aveaŭ aerul mulțumit, probabil de bucurie că aŭ sfârșit curând. Obrazul președinteluĭ, luminat dulce de reflectul unuĭ geam, avea ceva liniștit și bun; și un supleant vorbea mai mult voios tot mototolindu-și haina cu o damă frumoasă cu pălăria roză, care fusese favorisată să șează la spatele luĭ.

Numai jurații păreaŭ galbeni și abătuți, dar eraŭ negreșit ast-fel din pricina obosseliĭ că toata noaptea stătuseră deștepți. Unii căscaŭ. Nimic, in poza lor, nu dovedea niște oameni cari aŭ dat o sentință de moarte; și pe figurile acestor buni burghezi nu ghiceam de cât o poftă mare de dormit.

In fața mea era deschisă o fereastră. Auzeam rîsete pe cheiu vĕnzătoarelor de fleșcă; și, pe buza ferestreĭ, o plantă frumoasă galbenă, pătrunsă toată de o rază de soare, se juca cu vĕntul intr'o ramă, ăpătură a pietriĭ.

Cum pas ar fi putut incolți o ideie sinistră printre atâtea sensațiuni dulci? Inundat de aer și de soare, cum eram 'mi fu cu neputință să cuget la altceva de cât la libertate; speranța veni să arunce in mine raze după cum ziua mĕ scălda in lumina ei; și, plin de credință, 'mi așteptai sentința după cum așteaptă cine-va scăparea saŭ viața.

Avocatul meŭ veni. Era așteptat. Dejunase cum se cade și cu poftă nespusă. Indată ce'și luă locul se plecă spre mine zâmbind.

„Sper, 'mi zise.

— Nu e așa? rĕspunseĭ și eŭ, ușor și tot zimbind.

— Da, rĕspunse dĕnsul; nu le cunosc incă declarația, dar negreșit că vor fi inlăturat premeditarea și atunci o să te alegi cu munca silnică pe viață.

— Ce spuĭ, domnule? d'o sută de orĭ mai bine moartea!» rĕspunseĭ eŭ indignat.

Da, moartea! „Și pe urmă, 'mi spunea nu știŭ ce voce inlăuntrică, ce pierz dacă zic aceasta? S'a mai pronunțat vre-odată o sentință de moarte alt-fel de cât la miezul nopții, cu lumânările aprinse, intr'o sală posomorâtă și neagră, și intr'o noapte rece și ploioasă de iarnă? Dar in luna luĭ August, la opt ceasurĭ dimineața, o zi așa de frumoasă, jurații aceștia așa de buni, nu se poate!» și ochii mi se pironeaŭ iar pe frumoasa floare galbenă de la soare.

De odată, președintele, care n'aștepta decât pe avocat, mĕ invită să mĕ scol. Soldații presintară arma; ca printr'o mișcare electrică, toată adunarea fu intr'o clipă in picioare. O figură neinsemnată și nulă, pusă la o masă sub tribunal, era, mi se pare, grefierul, luă cuvântul și citi verdictul pe care ĕl pronunțaseră jurații in lipsa mea. O sudoare rece 'mi eși din toate membrele; mĕ rezimaĭ de zid să nu caz.

«Avocate aĭ ceva de zis asupra aplicăreĭ pedepseĭ?» intreba președintele.

Eŭ, aș fi avut, să spun tot, dar nu 'mi veni nimic in gură. Limba 'mi rĕmase lipită de cerul gureĭ.

Apărătorul se sculă.

Intelesei că căuta să micșoreze declarația juraților, și să pue de desubt, in locul pedepseĭ ce provoca, pedeapsă cea-l'altă, aceea care 'mi făcuse rĕŭ când ĕl auzisem că o nădăjduia.

Indignarea mea trebui să fie prea tare pentru ca să poată răzbi prin miile de emoțiunĭ carĭ ciocoteaŭ in gândul meŭ. Vruseiŭ să strig tare aceea ce'i mai spusesem: «D'o sută de orĭ mai bine moartea!» Dar nu putuĭ rĕsufla și nu putuiŭ de cât să'l opresc trăgându'l de mână, strigându'i cu o forță convulsivă: «Nu!»

Procurorul general combătu pe avocat și'l ascultaĭ cu o mulțumire toantă. Pe urmă judecătorii ieșiră, pe urmă intrară iară și președintele îmi citi hotărîrea.

«Osândit la moarte!» zise mulțimea; și pe când mĕ duceaŭ, toată mulțimea aceea se năpusti după mine făcĕnd un zgomot ca o casă care se dĕrîmă. Eŭ, mergeam beat și ametit. Se făcuse revoluție in mine. Până a nu mi se citi hotărîrea de moarte, simțisem că respir, că palpit, că trăesc in același meziŭ ca și oameniĭ ceĭ-l'alți; acum insă vedeam limpede un fel de zid intre lume și mine. Lucrurile nu mai aveaŭ acum același aspect ca mai nainte. Ferestrele largi luminoase, soarele cel frumos, cerul senin, floarea aceia frumoasă, toate eraŭ albe și searbăde, semĕnaŭ cu un giulgiŭ. Bărbații, femeile, copii care se indesaŭ in drumu meŭ, pentru mine eraŭ niște fantasme.

La scară mĕ aștepta o trăsură neagră și murdară, o trăsură cu grilaj. Când să mĕ suĭ, mĕ uitaĭ la intâmplare in piață. «Un osândit la moarte!» strigaŭ trecătorii alergând spre trăsură. Prin noru care mi se părea că se pusese intre mine și lucruri, deosebiĭ două fete care nu'și luaŭ ochii de la mine. «Bun, are să fie peste șase săptămâni!» zise cea mai tinĕră bătând din palme.

(Va urma).

www.dacoromanica.ro

Eftimiu Constantin, (cofetar), Piața Sf. Anton, Nr. 16.

Frații I. Gologan, recomandă magasiuulŭ nostru de Coloniale și Delicatese din Calea Victoriei No. 80, cât și cel din Strada Lipscani No. 53, pe lângă acestea posedăm un mare depoŭ de cașcaval și brânzeturĭ de brașov. Se primesc orĭce comenzĭ de la D-niĭ comercianțĭ, se găsește și o adevĕrată țuică „bătrână" cu prețurĭ convenabile.

Iordache N. Ionescu (restaurant) Strada Covaci, No. 3, Deposit de vinurĭ indigene și streine.

Ioan Pencovicĭ, (lipscanĭ) Strada Lipscanĭ Nr. 24, Specialități de mătăsurĭ, lănurĭ, dantele, confecțioane gata, stofe de mobile, covoare, pordălării de diferite calități. Vĕnzare cu prețurĭ foarte reduse.

Vasile Georgescu, Fabricantŭ de Paste, Uleiurĭ, Scobeală și moară de măcinat făinurĭ, Str. Soareluĭ No. 13. Suburbia Manea Brutaru, Culoarea Verde

De vînzare maclaturĭ
14, Strada Covaci, 14.

D. J. MARTINOVICI
s'a mutat
Str. Carol I, No. 2

TIPO-LITOGRAFIA

FABRICĂ DE REGISTRE, LINIATURĂ, STERIOTIPIE ȘI GALVANOPLASTICA

Medalie de aur — Medalie de aur

STEF. MIHALESCU

BUCURESCI, STRADA COVACI, 14.

ATELIERUL **LITOGRAFIC** esecută elegant: TABLOURI GRAFICE, PORTRETE, DIPLOME, CHARTE, ACȚIUNI, **PLANURI, FACTURI, etc** *in diferite culorĭ.*

ESACTITATE

ACEST STABILIMENT efectuează tot felul de lucrărĭ atingĕtoare de specialitatea sa precum: Cărțĭ scințifice, Ziare in orĭ-ce formate și in diferite limbĭ, Afișe in diferite culorĭ, Compturĭ, Cărțĭ de visită și de logodnă, Invitațiĭ de cununiĭ și decese, Registre pentru toate speciele de servicĭi, Bonurĭ in diferite culorĭ fine, Tarife și anunțurĭ comerciale și industriale, Orĭ-ce tel de imprimate ale tutor autorităților, Bilete și condicĭ pentru păduri, cămp, morĭ, necise, etc. etc.

ACURATETIA

FABRICA DE **REGISTRE** se primesc ORI CE COMANDE IN ACÉSTA SPECIALITATE se efectuează *promptŭ și elegantŭ.*

Se primescŭ comande de Liniatură, Stereotipie și Galvanoplastica.

INSTITUTU MEDICAL
BUCURESCI
6, STRADA VESTEI. 6.

Secția medicală.
1. Hydrotherapia, 2. Electrizare, 3. Orthopedie, 4 Gimnastică Medicală, 5, Inhalațiĭ, 6. Masajiŭ sistematic, 7. Serviciu la domiciliŭ, 8. Consultațiĭ medicale.

Secția Higiénică

1 Bae abur	3.—
1 Bae de putină cu și fără duse	2.50
medicamente	1.—
1 duse rece sistematică	1.50

BAI DE ABUR ȘI DE PUTINA

Nota. 1. Băile de abur sunt deschise în toate zilele de la 7 ore diminéța pênă la 7 ore séra.
2. Pentru Dame însă, băile de abur, odată pe sĕptĕmână Vinerea, la 7 ore dimineața pênă la 2 post-merid.
Prețurile la secția medicală conform prospectuluĭ.
Direcțiun

DE INCHIRIAT
Camere și apartamente mobilate in Strada Lipscani, No. 81 cu luna și anu în cea mai bună curățenie și servicĭu cu prețurĭ scăzute, de la 20 lei camera pe lună și până la 5 leĭ plătițĭ inainte pe 15 zile.

Institutul BERGAMENTER

(Fondat și autorisat de onor. Minister 1875)

Direcțiunea are onoare a face cunoscut că Institutul in aursul luneĭ Aprilie a. c. s'a mutat in

Strada Bibescu-Vodă, 1

(Casele dl-uĭ Obedeanu)

din causa marireĭ numerului elevilor. Incăperile spațioase luminoase indeplinind toate cerințele *igenice* și *pedagogice*

Internat, Semi-internat, Externat,
pentru băeți de la 6—14 anĭ.

Instrucțiune in limba **romănă, germană și francesă** predată de profesorĭ probațĭ conform programeĭ onor. Minister al Cultelor și instrucțiuniĭ publice.

Pentru elevĭ carĭ frecuentează regulat cursul, Direcțiunea *garantează* promovarea lor in *gimnasiŭ* saŭ *școala de Comerciŭ*. Localul ne permite d'a primi **chiar și acuma** elevĭ micĭ pentru clasa I-a spre a fi preparațĭ mai bine pentru anul școlar viitor.

Deslușirile necesariĭ se pot afla in Cancelaria Institutuluĭ.

Direcțiunea.

BAILE BUGHIA

Stațiunea balneară de la Bughĭa este bine cunoscută prin proprietățile hidro-fisico-chimice ale apeĭ care alimentează in mare cantitate stabilimentul, prin temperatura mai constantă și dulce de cât a altor stațiunĭ din țară, din cauza lipseĭ vînturilor aspre, și prin favorabila sa pozițiune geografică: destul de aproape de capitala Muscelului, cu care e legată prin o șosea bună, ce permite plimbarea pe jos dintre Bughĭa și Cămpulung,—inconjurată e dealurĭ ce infățișează privirĭ peisaje d'o frumusețe rară; afară de acestea de jur imprejur sunt multe locurĭ carĭ ațață curiositatea excursioniștilor și carĭ pot fi vizitate cu inlesnire.

Această stațiune din noŭ organisată, pentru a satisface cât mai bine trebuințele de cură și de traiŭ ale vizitatorilor, se deschide in primele zile ale luĭ Iuniŭ, sub administrația subsemnatuluĭ.

In tot ce privește băile, locuința, hrana, divertismentele, corespondența, s'aŭ luat mĕsurĭ ca, ele să rĕspundă la așteptările vizitatorilor, cu prețurĭ moderate.

Doritorĭ de a reține camere mai din vreme se pot adresa, prin scrisorĭ, la subsemnatul, in stabilimentul Bughĭa, lângă Cămpulung.

Alex. Laurian.

Primulŭ biuroŭ concesionatŭ
de informațiunĭ

pentru institutorĭ, educatoare saŭ guvernante, companioane, Bone pentru copiĭ micĭ și cameriste mai superioare. Locuințe pentru guvernante fără post. **Adelheid Bandau.**

2415 Institutóre diplomată.—Strada Luterană, 6

TAPETURI,
PERVASURI POLEITE
ȘI
PLAFUNURI IN RELIEF,
VERGELE DE ALAMA PENTRU SCĂRI, STICLE PENTRU UȘI
(GARD-PORT)

din cele mai renumite fabrice, cu prețurĭ foarte moderate, recomandă Onorabilului Public sub-semnatul

H. HÖNICH
Tapițer și decorator
No. 3, Strada Știrbei-Vodă, No. 3.

Erezii L. LEMAITRE Succesorii

TURNATORIE de FER si ALAMA—ATELIER MECANIC
BUCURESCI

ESECUTIUNE REPEDE

Se insărcinează cu construcțiune de **vagonette** și **raileurĭ** pentru terasamente, asemenĭ și **construcțiunĭ, de turbine** și **morĭ pentru prețurĭ mult maĭ scăzute** ude cât cele de Viena și Pesta, și carĭ sunt fixate pentru o moară cu 107

1 piatră de la 36 la 1,500 leĭ
1 „ „ „ 42 „ 1,800 „
2 pietre „ „ 30 „ 3,500 „
2 „ „ „ 42 „ 3,800 „

Instalațiune de morĭ cu turbine foarte rentabile.—O moară cu turbină și pentru petre instalată de TURNATORIA LEMAITRE pe rîul Sabar, a **costat 55,000 leĭ** și **produce 3000 leĭ pe lună.**—Un **mare** asortiment de **petre de moară Lefetr.**
Avis morarilor și proprietarilor de moșiĭ.

EFTINĂTATE. — FUNCȚIONARE REGULATĂ. — FOLOS.

Germandrée
POUDRE DE BEAUTÉ (FRUMUSEȚIA) brevetée s.g.d.g
PENTRU ALBIREA și INDULCIREA PELEI

De uă aderență absolută, GERMANDREA este *higienică, fortifiantă*, plăcută și discretă; înlocuește cu mari avantagiuri tóte dresurile și prafurile de orez a cărora inconveniente lipsesc acestui escelent produs (*Germandrea*). — MIGNOT-BOUCHER, 19, rue Vivienne, Paris, și la Bucuresci în cele mai bune și renumite case.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**
Preparat de catre PAUL GAGE, Farm., singurul Propr., 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS.

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelașŭ succesŭ capiilorĭ și bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experiență de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Elexirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLEREI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE

și in general ca depuratif in tote **BOLELE CONGESTIVE**

DEPOSITU IN BUCURESCI: Farmacie J. OVESSA.

HOTEL FIESCHI

BUCURESCI
SITUAT IN CENTRUL ORAȘULUI
— No. 7, Strada Șelari, No. 7 —

Se găsesc apartamente pentru familiĭ cu anul și cu luna cu prețurĭ foarte moderate. — Camere de la fr. 1—5 pe zi. — La etagiul III-lea odăĭ frumoase cu fr. 25 pe lună.

Salonŭ de danțŭ pentru bălurĭ, nunțĭ și adunărĭ.

CAMPINA

Bai Minerale Sulfuroase

Stagiunea
1 Iunie-15 Septembre

Se recomandă contra reumatismelor, paralisiĭ vechĭ, scrofule limfatisu, boale de pele, boale nervoase, sifilis, umflătură interioare, catare, boale de femeĭ.

Pentru anul acesta serviciul s'a imbunătățit cu un otel special lângă băĭ, plantațiunĭ, etc. S'aŭ făcut spese marĭ și sacrificiĭ pentru a asigura Românilor in țară căutarea cu succes a sănătățiĭ lor și a procura tot confortul și o petrecere folositoare, mulțumitoare și eftină.

A se adresa pentru informațiĭ la D-nul
Dr. N. Garifliel in Ploeștĭ.
Dr. M. V. Georgescu in Cămpina

SE CAUTA

Agenți activĭ, ocupațiune sigură, fiind pentru desvoltarea unuĭ articol trebuincios familielor. Condițiunile foarte avantagioase. (2023

A se adresa la «Singer» Piața St. Gheorghe 81.

UN TĔNĔR

doresce a găsi o meditațiune pentru clasele primare și gimnasiale. A se adresa la administrația acestuĭ ziar.

„MARELE BAZAR DE ROMANIA"

BUCURESCI, STRADA ȘELARI No. 7, SUB HOTEL FIESCHI

PENTRU SESONUL DE VARA

COSTUME veston.
PARDESIURI de voyage.
REDINGOTE dernier-mode.
JAQUETE diagonal & tricote
Pantaloni moderni caro & raye

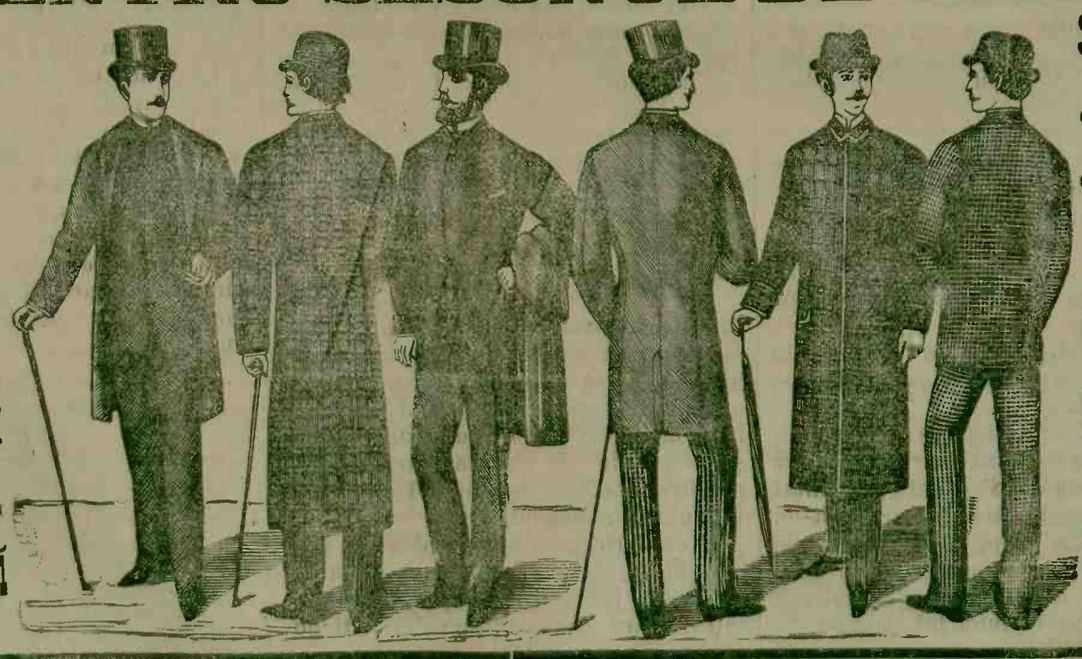

SACO & GILE de mătase, casemir alb, Terno, Orleans etc. etc.
COSTUME SI PARDESIURI de docs.
VesteBrosche etc. etc.
Prețurile moderate

NB. — Vĕ rugăm a nota „Numĕrul 7" spre a evita confusiunĭ regretabile.

DE INCHIRIAT
La Sinaia un apartament mobilat compus din 5 camere, casele d-luĭ Anghelescu de lângă Luter. Doritorii se potŭ adresa in Sinaia.

BAILE CU DUȘE
de la basinul Societății Române de arme, gimnastică și dare la semn din Strada Măgureanu No. 10 precum și școala de notațiune suntŭ deschise pentru onor. public.
Comitetul.

Să nu cumpĕrați Piane sau Pianine

DE VĔNZARE
HOTEL CONCORDIA
din Alexandria
impreună cu cafenéaoa și pra... multe prăvăliĭ dor... itorii se vor adresa strada scul... turi No. 1... la d-na Smaranda Furculesc... saŭ in Alecsandria la d-na Lup... Paspali Proprietara.

J. TIEDGE
PICTOR ȘI FOTOGRA...
Bucures..., 78
Calea Vietorieĭ 113, li... Politie

Tipo-litografia Stefan Mihălescu, Strada Covaci, 14.

www.dacoromanica.ro